

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/440/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1614207767
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Štrignerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2014:1614207767.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: U. B., O.. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úradom práce sociálnych vecí a rodiny v Malackách, Záhorácka ul.č. 2942/60A, Malacky, dieťa rodičov: matka - V. F., O.. XX.XX.XXXX, Z. V. E., D. H..Č.. XXX, adresa na doručovanie: Nemocničná, a.s. Duklianskych hrdinov 34, Malacky, a otec - E. B., O.. XX.XX.XXXX, V. E.M., D. H..Č.. XXX, zastúpeného JUDr. Luciou Sukopovou, advokátkou so sídlom Františkánska 5, Trnava, o návrhu matky na vydanie predbežného opatrenia, na odvolanie otca proti uzneseniu Okresného súdu Malacky zo dňa 16.07.2014, č.k. 8P/293/2014-8, jednohlasne (pomerom hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa v napadnutej časti m e n í tak, že návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia sa z a m i e t a.

odôvodnenie:

V napadnutom uznesení súd prvého stupňa do rozhodnutia o veci samej (o úpravu rodičovských práv a povinností vedeného na OS Malacky pod sp. zn. 8P/293/2013) zveril maloletého U. B., O.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, otcovi uložil počnúc dňom vydania predbežného opatrenia povinnosť prispievať na výživu maloletého sumou XXX euro mesačne, ktoré mu uložil zasielať vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a vo zvyšku návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia zamietol.

Proti uzneseniu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého navrhujúc, aby odvolací súd uznesenie súdu prvého stupňa zmenil, maloletého zveril do jeho osobnej starostlivosti a matke uložil povinnosť platiť na jeho výživu sumou XXX euro mesačne, alternatívne, aby návrh matky na vydanie predbežného opatrenia v celom rozsahu zamietol. Otec v odvolaní namietol, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods.2 písm. d/ O.s.p.) a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods.2 písm. f/ O.s.p.). Podľa názoru otca je nariadením predbežného opatrenia záujem maloletého U. momentálne ohrozený, keď skutkové opísanie okolností danej veci matkou bolo nepravdivé a účelovo interpretované. Problémy medzi rodičmi vznikli na základe psychických problémov matky, ktorými trpela už pred začiatkom ich vzťahu a ktoré sa zhoršili po narodení maloletého a po smrti starých rodičov matky, s ktorými mala veľmi blízky vzťah. Matka vyhľadala lekársku psychiatrickú pomoc len pred niekoľkými mesiaci (najprv v Malackách a neskôr u U.. M.Š. v Pezinku) a otec nemá vedomosť, či matka dodržiava stanovený liečebný režim. V júni 2014 mala v domácnosti otca pred maloletým tak intenzívny záchvat, že musel privolať záchranku - následne s odstupom niekoľkých dní matka odišla zo spoločnej domácnosti a syna nechala u spoločnej kamarátky, ktorá mu syna po jeho prosbe odovzdala. Súd prvého stupňa si opomenul pred vydaním rozhodnutia riadne osvedčiť skutočnosti o zdravotnom stave matky a uspokojil sa iba s vyjadrením obvodnej lekárky matky (s ktorou sú v kamarátskom vzťahu). Konajúci súd si neuvedomil, že rozhodnutím zmení celý režim a fungovanie maloletého, ktorý doposiaľ viedol bývanie v rodinnom dome v Rohožníku, kde má všetky rodinné a sociálne väzby. Matke navyiac nebránil v stretávaní sa so synom, čo matka aj realizovala, aj keď odmietala vojsť do domu. V priebehu prázdnin súhlasil,

aby maloletý išiel na prázdniny k starým rodičom z matkinej strany na D., kde dieťa pobudlo tri týždne. Na základe uvedeného sa otec domnieval, že v danej veci neexistovala potreba do rozhodnutia vo veci samej dočasne upraviť pomery účastníkov, nakoľko záujem maloletého nebol ohrozený a nik matke v kontakte so synom nebráni.

Kolízny opatrovník maloletého v písomnom vyjadrení zo dňa 21.08.2014 oznámil, že maloletý U. i naďalej býva u otca v E., od nariadenia predbežného opatrenia bol u matky jediný raz (asi na 5 dní), ale potom sa chcel vrátiť domov. Podľa vyjadrenia otca matka navštevuje maloletého asi dvakrát do týždňa, chodíva za ním do E. ,s maloletým sa stretáva pred domom a potom si v obci robia spoločný program (napr. návštevu ihriska). Maloletý bol so súhlasom otca počas letných prázdnin cca tri týždne na návšteve u starých rodičov na D., odkiaľ ho vyzdvihol otec a odviezol do E.. Maloletý navštevuje 2. triedu základnej školy v E. a školský klub, má tu veľa kamarátov, s ktorými trávi voľný čas. Matka sa pri návšteve úradu dňa 21.8.2014 vyjadrila, že maloletého nechcela od otca zobrať násilu a nechcela ho traumatizovať. Syna navštevuje asi trikrát do týždňa v E., s ňou bol asi 5 dní v čase, kedy si zobrala dovolenku. Viac s ňou už maloletý ísť nechcel. Matka uviedla, že je pod dohľadom odborných lekárov a i to, že jej zdravotný stav je dôsledkom spolužitia s otcom maloletého, ktorý ju dlhodobo psychicky týral.

Dňa 27.08.2014 doložil otec do spisu lekársku správu U.. U. M. (ošetrojúceho odborného lekára matky) z ktorej vyplýva, že do doriešenia stavu matky nepokladá za vhodné trvalé a výhradné umiestnenie dieťaťa u matky, nakoľko pre výrazné podozrenie z vážnej psychickej poruchy je takéto riešenie rizikové voči neploletému dieťaťu.

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa podľa § 212 ods. 2 písm. a/ O.s.p., vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie otca je dôvodné.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá O.s.p. ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

O nariadení predbežného opatrenia inak platí i ust. § 74 O.s.p. a nasledujúce.

Podľa § 75 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu.

Podľa § 76 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby platil výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 76 ods. 1, písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku, predbežným opatrením môže súd uložiť účastníkovi, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd.

Pokiaľ ide o inštitút predbežných opatrení považuje odvolací súd za potrebné ako prvoradé uviesť, že predbežné opatrenia sú predbežnými predovšetkým v tom zmysle, že ich možno nariadiť aj pred začatím konania vo veci samej, sú prípustné aj počas konania vo veci podľa § 102 O.s.p., avšak aj vtedy majú len predbežnú povahu, pretože ich možno nariadiť len pokiaľ nie sú splnené podmienky pre konečné rozhodnutie. Predbežné opatrenia sú predbežnými aj v tom zmysle, že neprejudikujú práva účastníkov ani tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu. Vydanie predbežného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, a aby nebolo vážnejších pochybností o potrebe predbežnej úpravy. V súvislosti s rozhodovaním o predbežných opatreniach v konaní starostlivosti o mal. deti treba uviesť, že zmyslom právnej úpravy formou predbežného opatrenia v uvedených konaniach je ochrana práv detí v prípade konkrétneho ohrozenia, kedy možno nariadiť odovzdať dieťa do starostlivosti druhého rodiča alebo inej osoby, alebo do striedavej starostlivosti (§ 76 ods. 1 písm. b/ O.s.p.), prípadne určiť výživné v nevyhnutnej miere, ak je výživa dieťaťa vážne ohrozená (§ 76 ods. 1 písm. a/ O.s.p.). Ďalej treba uviesť, že inštitút predbežného opatrenia v uvedených konaniach má slúžiť k ochrane práv dieťaťa v situáciách, keď sú práva dieťaťa zjavne ohrozené, a to do doby, keď o výchove dieťaťa, ktoré je inštitútom hmotného práva, nebude rozhodnuté podľa príslušných ustanovení Zákona o rodine.

V posudzovanom prípade sa odvolací súd, vychádzajúc zo skutkového stavu vyplývajúceho zo spisu v danom štádiu konania nezhoduje s názorom súdu prvého stupňa o potrebe nariadiť k dočasnej ochrane práv maloletého dieťaťa predbežné opatrenie, ktorým by bol maloletý do rozhodnutia o veci samej zverený do osobnej starostlivosti matky a otcovi by bola uložená povinnosť platiť na výživu maloletého určeným výživným v nevyhnutnej miere. Z obsahu spisu totiž vyplýva, že práva a záujem maloletého nie sú vo faktickej starostlivosti otca (o ktorého sa otec stará od rozpadu spoločnej domácnosti v júni 2014) ohrozené a v danej veci neexistuje ani potreba do rozhodnutia vo veci samej dočasne upraviť pomery účastníkov. Odvolací súd pri rozhodovaní o odvolaní otca proti nariadenému predbežnému opatreniu nemohol nezohľadniť vážne skutočnosti vyplývajúce zo spisu smerujúce k úvahe o tom, že zdravotný stav matky maloletého jej v súčasnosti bráni sa riadne o maloletého postarať a i to, že rozhodnutie o okamžitej úprave pomerov k maloletému jeho zverením do osobnej starostlivosti matky môže byť v súčasnosti rizikom pre zdravý fyzický a psychický vývoj maloletého. Úlohou súdu prvého stupňa bude, aby sa s týmito závažnými okolnosťami vysporiadal v konaní o veci samej, ktorej predmetom je úprava práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu.

Odvolací súd poznamenáva, že rozhodnutím súdov v otázke matkou navrhnutého predbežného opatrenia sa neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému, o ktorej môže súd rozhodnúť až po riadnom dokazovaní vykonanom v rozsahu, v ktorom bude možné zaujať jednoznačné stanovisko k podstatným otázkam súvisiacim s výchovou a výživou maloletého.

Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvého stupňa podľa § 220 O.s.p. v časti napadnutej odvolaním otca zmenil a návrh na nariadenie predbežného opatrenia ako nedôvodný zamietol.

O trovách predbežného opatrenia rozhodne súd prvého stupňa v rozhodnutí o veci samej (§ 145 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné.